

Управління культури та взаємозв'язків з громадськістю
Черкаської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Обласна універсальна
наукова бібліотека імені Тараса Шевченка»
Черкаської обласної ради

Література про Черкаську область

за I квартал 2017 року

Черкаси – 2017

Передмова

Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка видає поточний бібліографічний покажчик «Література про Черкаську область» з 1959 року.

Він виходить випусками щоквартально. Включає описи книг та найважливіших статей з періодичних видань. Матеріал систематизований за розділами, які відображають основні питання краєзнавства.

В межах розділів література подана в логічній послідовності, частково анотована.

Бібліографічний покажчик розрахований на бібліотечних працівників, краєзнавців, педагогів, студентів.

ОБЛАСТЬ В ЦІЛОМУ. НАСЕЛЕНІ ПУНКТИ ОБЛАСТІ

1. Зміни в адміністративно-територіальному устрої України : [серед ін. у Черкас. обл. перейменовано сіл. ради у Золотоніс., Корсунь-Шевченків. та Чернобаїв. р-нах] // Відом. Верхов. Ради України. – 2016. – 11 листоп. (№ 46). – С. 27–28.

2. Зміни в адміністративно-територіальному устрої України : [серед ін. Черкас. обл. : Канів. р-н : Степанецька сіл. територіал. громада ; Корсунь-Шевченків. р-н : Селищенська сіл. територіал. громада ; Смілян. р-н : Ротмистрів. сіл. територіал. громада ; Шполян. р-н : Шполян. міська територіал. громада] // Відом. Верхов. Ради України. – 2017. – 3 берез. (№ 9). – С. 34–36.

3. Енциклопедія Сучасної України Т. 17. Лег–Лощ / [НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України ; наук. ред. Болтівець С. І. та ін.]. – Київ : Ін-т енциклопед. дослідж., 2016. – 711 с. : іл.

Є відомості про видатних діячів та населені пункти Черкас. обл.

4. Рекорди Черкащини : найвище село, найгустіший ліс, найвеличніші замки... // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 15 лют. (№7). – С. 11 ; Сім днів Черкаси. – 2017. – 1 берез. (№ 9). – С. 7.

5. Статистичний щорічник Черкаської області за 2015 рік / Держ. служба статистики України, Голов. упр. статистики у Черкас. обл : [за ред. В. П. Приймак]. – Черкаси : Голов. упр. статистики, 2016. – 472 с.

* * *

6. Горбенко, Т. Тарас Горбенко : «Українські села повинні стати економічно самодостатніми» : [з історії та сьогодення с. Вергуни та с. Нечаївка Черкас. р-ну] : бесіда з головою Вергунів. сіл. ради Тарасом Івановичем Горбенком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 18 січ. (№ 3). – С. 4.

7. Лисенко, В. «Діємо разом – отримуємо результат» : [про розвиток сіл Степанки та Бузуків Черкас. р-ну] : бесіда з головою Степанків. сіл. ради Валерієм Дмитровичем Лисенком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 5.

8. Харченко, В. Василь Харченко : «Головне – це спільна робота на результат» : [розвиток с. Геронимівка Черкас. р-ну] : бесіда з сіл. головою Василем Харченком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 15 лют. (№ 4). – С. 4.

9. Бодяненко, І. Ірина Бодяненко : «Сагунівка – це моє життя» : [історія та сьогодення с. Сагунівка Черкас. р-ну] : бесіда з головою села Іриною Бодяненко / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 25 січ. (№ 4). – С. 5.

Краєзнавство. Пам'ятки історії та культури

10. Омелечко, Р. Основоположник краєзнавства на Чорнобаївщині : [К. Ф. Кушнір-Марченко (1877–1958), краєзнавець, уродженець с. Мойсинці (тепер Придніпровське) Чоробаїв. р-ну] / Раїса Омелечко // Омелечко Р. Джерела пам'яті : Мойсинці, Демки, Придніпровське з найдавніших днів до сьогодення. – Чорнобай, 2013. – С. 346–351.

11. Моренко, Л. Букет талантів Парасковії Степенькіної : [про П. Я. Степенькіну, директора Корсунь-Шевченків. держ. історико-культур. заповідника] / Людмила Моренко // Нова Доба. – 2017. – 7 берез. (№ 10). – С. 7.

12. Голиш, Г. На бистрині життя : [про В. Б. Страшевича, краєзнавця, заслуж. працівника фіз. культури і спорту України, жителя м. Черкаси] / Григорій Голиш // Нова Доба. – 2017. – 2 лют. (№ 5). – С. 9.

13. Шквар, Г. Василь Страшевич – закоханий у життя і людей : [до ювілею В. Б. Страшевича, черкас. краєзнавця] / Ганна Шквар // Черкас. край. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 7.

14. Сукач, В. У свої 80 він учить жити на позитиві : [про твор. вечір В. Страшевича в Черкас. ОУНБ ім. Тараса Шевченка] / Владислав Сукач // Черкас. край. – 2017. – 15 лют. (№ 4). – С. 7.

15. Хоменко, В. М. Блокнот / Володимир Хоменко ; [відп. ред. Т. Синьоок]. – Київ : Арт Економі, 2016. – 14 с.

*Нотатки звенигородського журналіста і краєзнавця В. Хоменка.
Про нього – 4-а с. обкл.*

16. Чабанюк, В. Владислав Чабанюк : «Те, що для багатьох складно й нереально, для мене – шанс реалізуватися в житті» : бесіда з дир. Держ. історико-культур. заповідника «Трипільська культура» Владиславом Васильовичем Чабанюком / записала Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 16 берез. (№ 11). – С. 10.

* * *

17. Камченко, Д. Історичні маєтки Черкащини не перестають дивувати : [Леськів. палац Даховських, садиба (Понятковського) Лопухіна, мислив. палац графа Шувалова, садиба Давидових] / Денис Камченко // Акцент. – 2017. – 22 фебр. (№ 8). – С. 12.

18. Моренко, Л. Відкрито пам'ятник Героям Небесної сотні : [у м. Корсунь-Шевченківській] / Людмила Моренко // Черкас. край. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 7.

АРХЕОЛОГІЯ. ЕТНОГРАФІЯ

19. Куштан, Д. Археологічні знахідки під ногами : що приховує черкас. земля? : [про археолог. знахідки в м. Черкаси] / Дмитро Куштан // Сім днів Черкаси. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 20.

20. Межиріч і мамонти : на Канівщині руйнується палеологічний пам'ятник : [історія та сьогодення «Стоянки мисливців на мамонтів» у с. Межиріч Канів. р-ну] // Сім днів Черкаси. – 2017. – 15 лют. (№ 7). – С. 19.

21. Сиволап, М. Як виглядала Черкащина в часи динозаврів і мамонтів / Михайло Сиволап // Сім днів Черкаси. – 2017. – 15 берез. (№ 18). – С. 18.

22. На Канівщині знайшли Трипільське поселення : [берез. 2017 р.] // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 22 берез. (№ 12). – С. 11.

* * *

23. Щибря, В. Головні убори та зачіски населення Черкаського району Черкаської області кінця ХІХ–середини ХХ століття : традиції, локальні особливості : (за матеріалами польових досліджень) / Володимир Щибря // Нар. творчість та етнологія. – 2016. – № 5. – С. 96–101.

24. Юхно, Б. Велика новорічна історія : [історія святкування Нового року в м. Черкаси з 1913-го по 1980-ті роки] / Борис Юхно // Нова Доба. – 2016. – 15 груд. (№ 50). – С. 8 ; 22 груд. (№ 51). – С. 8 ; 2017. – 5 січ. (№ 1). – С. 6–7 ; 12 січ. (№ 2). – С. 9.

ІСТОРІЯ

25. Історичні подорожі Україною : Черкащина : [історія Черкащини від давнини до Корсунь-Шевченків. операції 1944 р.] // Історія України. – 2017. – Січ. (№ 1). – С. 23–28 ; Січ. (№ 2). – С. 23–27.

26. Гуржій, О. І. Історія козацтва. Держава – військо – битви / О. І. Гуржій, Т. В. Чухліб. – Київ : Арій, 2015. – 464 с. : іл.

Черкащина – в тексті. Діячі, імена яких пов'язані з Черкащиною: Д. Байда-Вишневецький, П. Бут, Д. Гуня, М. Кривоніс, І. Богун, Б. Хмельницький.

27. Палій, О. Триумф під Корсунем 1648 р. // Палій О. 25 перемог України. – Вид. 3-тє. – Київ, 2016. – С. 72–74.

28. Мельниченко, В. Козацькі полки Черкащини : [17 ст.] / Василь Мельниченко // Козацький край. – 2017. – 31 січ. (№ 2). – С. 6.

29. Бравада, О. Витоки слави : триумфи й поразки Золотоніської козацької сотні : [1625–1701 рр.] / Олександр Бравада // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 2.

30. Мицик, Ю. А. Чигирин – гетьманська столиця / о. Юрій Мицик. – 2-ге вид. – Київ : Кліо, 2016. – 391 с. : іл.

Історія м. Чигирин від часу заснування до XIX ст.

Черкащина в період Української революції 1917–1921 рр.

31. Затверджено обласну Програму відзначення 100-річчя Української революції [1917–1921 рр.] // Вечірні Черкаси. – 2017. – 29 берез. (№ 13). – С. 12.

32. Безпалова, О. Черкащина відзначає ювілей революції : [до 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.] / Олеся Безпалова // Нова Доба. – 2017. – 7 берез. (№ 10). – С. 8.

33. Мельниченко, В. Черкащина 100 років тому : [пам'ятні дати березня 1917 р.] / Василь Мельниченко // Черкас. край. – 2017. – 15 берез. (№ 11). – С. 5.

34. Гайдук, В. Стежками героїчної боротьби за соборну Українську Державу : [Укр. революція 1917–1921 рр., зокрема події на Черкащині] / Віктор Гайдук // Наука і сусп.-во. – 2017. - № 1/2. – С. 36–43.

35. Білецький, Ф. Народжені вільними : [події Укр. нац. революції на Звенигородщині, 1917–1918 рр.] / Феофан Білецький // Черкас. край. – 2017. – 15 лют. (№ 4). – С. 9.

36. Кравець, А. У Золотоноші, біля церкви, – місце «крайнього» переможного бою Першого зимового походу Армії УНР... : [про бій 15 лют. 1920-го р. біля Свято-Успенського собору та на кризі річки Золотоношки за м. Золотоноша] / Андрій Кравець // Вечірні Черкаси. – 2017. – 11 січ. (№ 2). – С. 17.

37. Кирей, Р. Канів мав стати ключовим містом проголошення незалежності : [Укр. революція 1917–1921 рр.] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2017. – 15 лют. (№ 29). – С. 5.

* * *

38. Бравада, О. Коли Україну «штурмило» – вони творили флот і морську піхоту... : [про військ. діячів Армії УНР Д. Левандо, уродженця с. Цибулів Монастирищен. р-ну та Я. Рябокonia, уродженця м. Умань] / Олександр Бравада // Козац. край. – 2017. – 3 берез. (№ 3). – С. 7 ; Вечірні Черкаси. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 17.

39. Звенигора, Я. Черкащани в бою під Крутами билися, рівняючись на славу предків-козаків... : [про В. Отамановського, військ. діяча часів УНР, уродженця с. Велика Яблунівка Смілян. р-ну, який брав участь у бою під Крутами] / Ярослав Звенигора // Вечірні Черкаси. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 11.

40. Звенигора, Я. Після Крут став холодноярським отаманом Чорним : [про І. Шарого, учасника бою під Крутами, уродженця с. Вереміївка Чорнобаїв. р-ну] / Ярослав Звенигора // Вечірні Черкаси. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 11.

41. Голиш, Г. Відомий державотворець із Деньгів : [про С. Шелухіна, держ. діяча часів УНР, публіциста, уродженця с. Деньги Золотоніс. р-ну]

/ Григорій Голиш // Нова Доба. – 2017. – 7 берез. (№ 10). – С. 9.

42. Дикань, К. Не штабні спогади : нагадування-пересторога : [про мемуари І. Лютого-Лютенка «Вогонь з Холодного Яру та М. І. Дорошенка «Стежками Холоднороськими»] / Костянтин Дикань // Україна молода. – 2017. – 21 берез. (№ 35). – С. 13.

* * *

43. У звіті 1957 року ЦРУ назвало Черкащину антирадянською зоною : [з розсекреч. матеріалів про регіон] // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 10.

Історія міст і сіл Черкащини

43а. Місто над Дніпром : [історія м. Черкаси] / підгот. Олена Подобєд // Історія України. – 2017. – Лют. (№ 4). – С. 27–29.

43б. Куштан, Д. Про невідоме минуле Черкас : [1362–1793 рр.] / Дмитро Куштан // Земля батьків. – 2017. – Берез. (№ 67). – С. 8.

44. Страшевич, В. Б. Митницький край : іст.-краєзнав. нарис / Василь Страшевич. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 259 с. : іл. – Бібліогр.: с. 251–258.

Історія мікрорайону м. Черкаси «Митниця».

45. Історії мікрорайонів Черкас : [Соснівка, Казбет, Митниця, Кривалівка, Сімсотка, Центр] // Сім днів Черкаси. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 7.

46. Юхно, Б. Як у Черкасах створювалися служби спеціального призначення : [поліція, пожежна охорона, пошта, швидка допомога, 1775–1968 рр.] / Борис Юхно // Вечірні Черкаси. – 2017. – 4 січ. (№ 1). – С. 11.

47. Юхно, Б. Про черкаське пиво : забутий бренд, яким славилось місто : на жаль, землякам залишається лише згадувати часи, коли край славився власним пінним... : [історія вир-ва пива у м. Черкаси, 1890–2008 рр.] // Нова Доба. – 2017. – 19 січ. (№ 3). – С. 10.

48. Юхно, Б. Азбука гігантів : на те вона й «азбука», щоб повторюватися у «кубиках» : [про будівництво у м. Черкаси у 1950–1960-х рр., зокрема : Будинку рад, Поштамту, Будинку торгівлі, старого

корпусу шк. № 17] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 29 март. (№ 13). – С. 12.

49. Юхно, Б. Велике переселення : 60 років тому розпочалося масове будівництво «хрущовок» : [буд-во житла у м. Черкаси з 1957 р.] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 1 февр. (№ 5). – С. 12.

50. Юхно, Б. Законодавці архітектурної мови : топ-7 передових проектів, утілених у Черкасах : [про будівлі м. Черкаси у 1960-х рр. XX ст.] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 марта (№ 10). – С. 12.

51. Юхно, Б. 50 років тому Черкаси славилися... валянками : [1967 р., Черкас. валяльно-повстяна ф-ка] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 марта (№ 10). – С. 12.

52. Юхно, Б. «Черкаси-2» : легендарні острови : [історія плану забудови м. Черкаси у 1977–1983 рр.] / Борис Юхно // Сім днів Черкаси. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 20.

* * *

53. Крупа, О. Не позабути розповісти : спогади Сари Крупи / Олег Крупа ; [упоряд. М. Щербина, Н. Щербина]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 39, [1] с., [5] с. іл.

Спогади колишньої вчительки Вільшанської середньої школи Сари Крупи (1926–2009).

54. Чос, В. Г. Орловець – історія і люди / Володимир Чос. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 219 с. : іл. – Бібліогр.: с. 213–215.

Історія с. Орловець Городищен. р-ну.

55. Чос, В. Невідомі герої Крут : [про могилу безім. героїв, учасників боїв під Крутами, у с. Старосілля Городищен. р-ну] / Володимир Чос // Нова Доба. – 2017. – 2 лют. (№ 5). – С. 4.

56. Плахотнюк, М. Тихий Хутір : [спогади громад. діяча М. Плахотнюка, уродженця с. Тихий Хутір Жашків. р-ну про рідне село і свій родовід] / Микола Плахотнюк // Плахотнюк М. Коловорот : статті, спогади, документи. – Київ, 2012. – С. 13–83 : іл.

57. Колісник, В. І. Вознесенське : сторінки з історії села (село, події, люди). Ч. 2 / Василь Колісник, Петро Чорнобай. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 326 с., [4] с. іл. – Містить бібліогр.

Історія с. Вознесенське Золотоніс. р-ну з початку ХХ ст. до 1941 р.

58. Джерело. Вип. 13. Матеріали тринадцятої наук.-практ. краєзнав. конф. «Історія рідного краю в контексті історії України», [м. Кам'янка], 22 квіт. 2016 р. : [присвяч.] 25-річчю Незалежності України / Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідник, Кам'ян. район. громад. орг. «Спілка краєзнавців» ; [упоряд. Шамрай О. Г. ; ред. Таран Г. М.]. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 127 с. – Містить бібліогр.

Матеріали конференції присвячено топоніміці Кам'янщини, історії населених пунктів району, історії розвитку освіти краю, видатним землякам.

59. Незбагненна. Земна. Героїчна : [нариси] / Таран Г. М., Чупак Т. П., Ляшко Ю. Ю. та ін. ; редкол. : І. Г. Кивгила та ін. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 175 с. : іл.

Видатні жінки Кам'янщини : Олександра Давидова, Марія Волконська, Наталія Давидова, Марія Шкаліберда та ін.

60. Сорокопуд, І. І. Канів із глибин століть / Іван Сорокопуд ; [упоряд. О. Апальков]. – Канів : Склянка Часу, 2012. – 75 с.

Гори, потоки, вулиці, пам'ятні місця Канева.

61. Бурій, В. М. Вибрані розвідки, статті та замітки. Вип. 2. Катеринопільщина : події, факти, персоналії / Валерій Бурій. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 107 с. : іл. – Містить бібліогр. – Хронолог. покажч.: с. 104–106.

З історії населених пунктів Катеринопол. р-ну : Гуляйполе, Єрки, Катеринопіль, Лисича Балка, Мокра Калигірка, Петраківка, Суха Калигірка, Шостакове. Видатні діячі, імена яких пов'язані з краєм.

62. Костенко, С. Ф. Передзвони моїх шляхів / Степан Костенко. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 146 с. : іл.

Автор – колишній директор Черкаського обласного комунального підприємства «Черкасиоблкіно» про своє життя, рідне с. Романівка Тальнів. р-ну.

63. Омелечко, Р. Б. Джерела пам'яті : Мойсинці, Демки, Придніпровське з найдавніших днів до сьогодні / Раїса Омелечко. –

Чорнобай : Чорнобаїв. комун. полігр. п-во, 2013. – 393 с. : іл. – Бібліогр.: с. 392.

З історії затоплених водами Кременчуц. водосховища сіл Мойсинці, Демки та нового с. Придніпровське Чорнобаїв. р-ну.

64. Яхно, І. В. На перехрестях доріг / Іван Яхно. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 139 с. : іл. – Бібліогр.: с. 138.

Про людей с. Матусів Шполян. р-ну. З історії села.

Громадсько-політичні, історичні та військові діячі, імена яких пов'язані з краєм

65. Чухліб, Т. В. Гетьмани України : війна, політика, кохання / Тарас Чухліб. – Київ : Арій, 2016. – 480 с. : іл.

Гетьмани, імена яких пов'язані з Черкащиною : О. Дашкович, Дмитро Вишневецький, І. Підкова, К. Косинський, П. Бут, Д. Гуня, Б. Хмельницький, І. Виговський, М. Ханенко, Ю. Хмельницький – див. Зміст с. 477–479.

66. Ткаченко, Ю. Золотоноша – земля, де пам'ятають про минуле і думають про майбутнє... : [видатні уродженці м. Золотоноша 19–20 ст.] // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 2.

67. Козацька Умань славилася в усі часи... : [про С. Лукомського, перекладача ; М. Машир, опер. співачку ; В. Нечаївську, діячку Центр. Ради, уродженців м. Умань] // Козац. край. – 2017. – 3 берез. (№ 3). – С. 6.

* * *

68. Жук, П. Олександр Андреев залишив після себе не дачу, а конкретні доленосні для області справи : [про О. Андреева, колиш. очільника Черкас. обл.] / Петро Жук // Черкас. край. – 2017. – 15 берез. (№ 11). – С. 7.

69. Вирський, Д. Королев'ята над Дніпром : князі Вишневецькі / Дмитро Вирський // День. – 2017. – 10-11 берез. (№ 41/42). – С. 21 ; 17-18 берез. (№ 46/47). – С. 21.

70. Семенова, І. 7 професій Володимира Зданевича : [про В. Ф. Зданевича, почес. громадянина м. Шпола] / Ірина Семенова // Нова Доба. – 2017. – 16 лют. (№ 7). – С. 10.

71. Черкаська, Г. Анатолій Лупиніс – останній романтик українського опору : [про А. Лупиноса (1937–2000), патріота, бійця, політв'язня СРСР, колиш. жителя с. Сатанівка Монастирищен. р-ну] / Ганна Черкаська // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 10.

72. Борозну Ружицького не стерти з пам'яті : [про О. А. Ружицького, колиш. керівника Черкас. обл.] // Черкас. край. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 7.

73. Кирей, Р. «Я б знову обрав життя, яке прожив...» : на батьківщині Героя України засновника Народного Руху В'ячеслава Чорновола 2017-й оголосили його роком / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2017. – 27 січ. (№ 16). – С. 18.

74. Нікітенко, Л. Його Єрки : на Черкащині 2017-й оголошено роком В'ячеслава Чорновола / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2017. – 24 січ. (№ 9). – С. 3.

75. Вручено премію імені В'ячеслава Чорновола за кращу публіцистичну роботу в галузі журналістики // Слово Просвіти. – 2016. – 29-31 груд. (№ 52). – С. 3.

ПРИРОДА. ЕКОЛОГІЯ

76. Юхно, Б. Смарагдова скарбниця : чи залишиться Соснівка спільним надбанням? : [історія та сьогодення Черкас. бору, 1826–2017 рр.] / Борис Юхно // Вечірні Черкаси. – 2017. – 15 лют. (№ 7). – С. 18 ; Акцент. – 2017. – 25 янв. (№ 4). – С. 12.

77. Юхно, Б. Парки Черкас : якими вони були і чим радували городян : [1920–2008 рр.] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 1 марта (№ 9). – С. 12.

78. Найстаріший черкаський парк має 115 років : [«Дитячий», раніше – «Сад Ярової» у м. Черкаси] // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 11.

ЕКОНОМІКА ОБЛАСТІ. ПРОМИСЛОВІСТЬ

79. Охримович, О. Гарячий метал «Уманьферммашу» : [історія та діяльність ПАТ «Уманьферммаш»] / Ольга Охримович // Черкас. край. – 2017. – 1 берез. (№ 9). – С. 1, 4.

80. Віргуш, Н. ДП НВК «Фотоприлад» : продукція, націлена на перемогу : [діяльність черкас. підприємства у 2015–2016 рр.] / Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 8 берез. (№ 10). – С. 4.

81. Балякіна, Т. «Венето» – підприємство майбутнього : [діяльність черкас. з-ду «Темп» у складі ТОВ «ГРУППА ВЕНЕТО»] / Тетяна Балякіна // Сім днів Черкаси. – 2017. – 29 берез. (№ 13). – С. 8.

82. Воропай, А. Залізниця з драматичною долею : [історія Гришино-Рівнен. залізниці (1914–1942 рр.), що проходила територією Черкащини] / Анатолій Воропай, Григорій Голиш // Нова Доба. – 2017. – 26 січ. (№ 4). – С. 9.

83. Кирей, Р. Що сниться паротягу : [історія депо у с-щі Цвіткове Городищен. р-ну] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2017. – 18 лют. (№ 32). – С. 8.

84. Нікітенко, Л. Кролики – це не лише цінне хутро : на Черкащині понад 617 тисяч євро вкладають у розвиток кооперативів / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2016. – 8 груд. (№ 157). – С. 3.

Сільське господарство

85. Пташник, С. А. Організаційно-економічні критерії державної підтримки сільськогосподарських підприємств : [на прикладі Черкас. обл.] / С. А. Пташник // Економіка АПК. – 2017. – № 2. – С. 74–78.

86. Зубачов, С. Сергій Зубачов : «Майбутнє – за органічним землеробством та біотехнологіями» : [діяльність ТОВ «Черкаський науково-виробничий центр по біологічному захисту рослин» по вир-ву агрохімікатів] : бесіда з директором Сергієм Романовичем Зубачовим / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 5.

87. Столяржевський, Ф. Харизматичний господар : [про діяльність агропром. корпорації «Дніпро» (рослинництво,

тваринництво) у с. Васютинці Чорнобаїв. р-ну та інших насел. пунктах Черкащини] : бесіда з головою корпорації Андрієм Душейком / записав Федір Столяржевський // Агроперспектива. – 2016. – № 12. – С. 12–19.

88. Чемпіони врожайності в умовах аномальної засухи : [діяльність та здобутки агропром. компанії «Маїс» на Черкащині з селекції та вирощування кукурудзи] // Нова Доба. – 2017. – 9 лют. (№ 6). – С. 4.

89. Андрійченко, В. Овочесховище європейського рівня : [«Золотоніські сади» СТОВ «Воля» у с. Бубнівська Слобідка Золотоніс. р-ну] / Валентина Андрійченко // Черкас. край. – 2017. – 15 лют. (№ 4). – С. 10.

90. Лавріненко, О. Унікальний історичний центр української садівничої науки : Городищен. районна держадміністрація та райрада – за збереження Ін-ту помології ім. Л. П. Симиренка НААН України / Олексій Лавріненко, Микола Панчишин // День. – 2017. – 17 січ. (№ 5). – С. 6.

91. Марченко, В. Я працював з людьми і для людей : так може сказати про свій 90-літній життєвий шлях Олексій Андрійович Мироненко : [про О. А. Мироненка, колиш. голову колгоспу с. Лукашівка Чорнобаїв. р-ну] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2017. – 22 берез. (№ 12). – С. 11.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

92. Шкарупа, С. На варті здоров'я людини : становлення та розвиток охорони здоров'я на Смілянщині (1831–2016 рр.) : люди, події, факти / С. Шкарупа ; [ред.-упоряд. О. Грязнова] – [Б.м. : б.в.], 2016. – 119 с. : іл. – Бібліогр.: с. 118.

93. Кирей, Р. Уся історія хвороби – у комп'ютері : у Черкасах уперше в Україні втілили пілотний проект з інформатизації мед. галузі / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 21 лют. (№ 33). – С. 7.

94. Кирей, Р. Центр активного довголіття запрацював на Черкащині : за грантові кошти облаштовують побут у геріатричних пансіонатах / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2016. – 29 листоп. (№ 224). – С. 10.

95. Борозенець, А. Анатолій Борозенець : «Просто подобається жити. Скільки б не було відведено, час треба провести на повну» :

бесіда з голов. лікарем КЗ «Черкаський обласний наркологічний диспансер» Анатолієм Борозенцем / записала Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 30 берез. (№ 13). – С. 10.

96. Лазоренко, С. Віталій Підгорний : «У шість років знав, що буду хірургом» : [про В. К. Підгорного, заслуж. лікаря України, колиш. хірурга Черкас. обл. лікарні, жителя м. Черкаси] / Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 2 лют. (№ 5). – С. 8.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

97. Нікітенко, Л. Справа на мільйон : реабілітаційний Центр для спортсменів черкащини створили не гірше, ніж у київського «Динамо» / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2017. – 4 січ. (№ 1). – С. 3.

98. Кращим спортсменам Черкас призначили стипендії міського голови : [здобутки за 2016 р.] // Нова Доба. – 2017. – 12 січ. (№ 2). – С. 15.

99. Сергій Куліш лауреат всеукраїнської премії «Людини Року–2016» в номінації спорт : [С. Куліш – стрілець, житель м. Черкаси] // Нова Доба. – 2017. – 26 січ. (№ 4). – С. 15.

100. Бюллетень федерації шахмат Черкаської області. № 4 (34), сент. 2016. Черкасская область. Шахматы, 1996 г. История / авт.-сост. А. А. Карабут. – Черкасы : А. Н. Дашковский, 2016. – 42 с. : ил.

ДЕРЖАВНА ВЛАДА І УПРАВЛІННЯ

101. Вельбівець, О. І. Звіт голови Черкаської обласної ради / Олександр Іванович Вельбівець // Черкас. край. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 4–6.

102. Як живеться найбільшій громаді області : [про розвиток Нарбутів. сіл. громади Корсунь-Шевченків. р-ну : освіта, медицина, Будинки культури, б-ки : статті] // Нова Доба. – 2017. – 30 берез. (№ 13). – С. 6–7. – Авт.: Світлана Лазоренко, Олеся Зінченко.

103. Кирей, Р. Чи є майбутнє в Ірдинських боліт? : попри купу проблем, позитивні наслідки об'єднання відчули жителі одного з сіл на

Черкащині : [с. Ірдинь Черкас. р-ну] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2017. – 15 берез. (№ 49). – С. 6.

104. Литвиненко, О. Олександр Литвиненко : «Хутори – це єдина родина» : бесіда з сіл. головою с. Хутори Черкас. р-ну Олександром Литвиненком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 15 берез. (№ 11). – С. 5.

105. Кравченко, А. Про трудові будні Черкаського обласного контактного центру : [діяльність суб'єкту Нац. системи опрацювання звернень (НСОЗ) до органів виконав. влади у 2013–2016 рр.] / Алла Кравченко // Нова Доба. – 2017. – 23 лют. (№ 8). – С. 5.

106. Журавель, В. «Книжки дотику» для малечі : [у Черкасах репрезентували проект «Тактильні книжки для слабозорих і незрячих дітей»] / Володимир Журавель // Сіл. вісті. – 2017. – 6 січ. (№ 1). – С. 5.

107. Черкаська служба порятунку звітує : [діяльність Упр. держ. служби з надзвичайних ситуацій в Черкас. обл.] // Сім днів Черкаси. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 8.

Участь черкащан в АТО

108. Кравець, А. Генерал Момот : наш Міф / Андрій Кравець. – Вид. 2-ге. – Черкаси : Олександр Третяков, 2016. – 94, [1] с. : іл.

Колишній начальник навчального центру Держприкордонслужби «Оршанець» (м. Черкаси) генерал Ігор Федорович Момот (Міф). Загинув у зоні АТО.

109. Столяр, О. У боях біля Авдіївки загинули троє черкащан : [А. Кизило, уродженець м. Умань, Д. Овчаренко, уродженець с. Вишнопіль Тальнів. р-ну, В. Шамрай, уродженець с. Летичівка Монастирищен. р-ну] / Олена Столяр // Нова Доба. – 2017. – 2 лют. (№ 5). – С. 1.

110. Останній бій 23-річного капітана : [про А. Кизило, Героя України (посмертно), уродженця м. Умань, який загинув у бою під Авдіївкою] // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 6.

111. У Черкасах нагородили Героїв з усієї України : [церемонія нагородження бійців АТО нагородою «Народний Герой України» у

Будинку культури ім. Кулика у м. Черкаси] // Сім днів Черкаси. – 2017. – 15 лют. (№ 7). – С. 3.

112. Янголь, А. Коли держава – понад усе : розслаблятися і опускати руки – це не про золотоніських волонтерів... / Анатолій Янголь // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 4–5.

113. Звенигора, Я. Пам'ять про тих, хто не пожалів життя за Україну – священна... : [про загиблих на Донбасі у 2014–2016 рр. воїнів, уродженців Золотоніщини] / Ярослав Звенигора // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 3.

РЕЛІГІЯ

114. Репресовані діячі Української Автокефальної Православної Церкви (1921–1939) : біогр. довід. / І. В. Бухарева, В. М. Даниленко, В. М. Окіпнюк, І. М. Преловська. – Київ : Смолоскип, 2011. – 184 с. : іл.

Діячі, уродженці Черкас. обл. : Борецький М. М., Гордовський П. І., Кордон М. М., Кохно М. П., Кротевич К. М., Липківський В. К., Цибульський П. М.

115. Юхно, Б. Старовіри – бізнес-еліта дореволюційних Черкас : [XIX–початок XX ст.] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 1 марта (№ 9). – С. 12.

116. Сапейко, В. Церква – природна потреба у житті селян : [з історії церкви святого Пророка Іллі у с. Березняки Черкас. р-ну] / Василь Сапейко // Вечірні Черкаси. – 2017. – 4 січ. (№ 1). – С. 11.

НАУКА. ОСВІТА

117. Навчальні заклади Черкащини – серед переможців Міжнародної виставки : [Гран-прі, 7 золотих, 4 срібні, 2 бронзові медалі в активі навч. закл. Черкас. обл. у Міжнар. вист. освіти у 2017 р.] // Нова Доба. – 2017. – 23 берез. (№ 12). – С. 1.

118. Безкоровайная, В. Валентина Безкоровайная : «Каждый день в любую погоду ученики выбегают со мной на улицу в одних трусиках и шлепанцах. Делаем зарядку, обтираемся снегом, выливаем

на себя по ведру воды» : бесѣда с учительницею младших кл. сш № 34 г. Черкасы В. Безкоровайной / записал Игорь Осипчук // Факты и комментарии. – 2017. – 19 янв. (№ 7). – С. 5.

119. Крутіхіна, А. Зранене дитинство : від гри до соціалізації в суспільстві : для особливої черкас. малечі створили навч. осередок : [ДНЗ № 7 «Зірочка» для дітей із порушенням псих. розвитку] / Анна Крутіхіна // Нова Доба. – 2017. – 23 берез. (№ 12). – С. 21.

120. Лимаренко, В. 3 молодим директором і школа молодшає : [про Межирицьку загальноосвіт. шк. I-III ступенів Канів. район. ради] / Володимир Лимаренко // Черкас. край. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 11.

* * *

121. Куклін, О. Про навчання в США, смажену картоплю й казарму на 120 осіб : бесѣда з дир. Черкас. держ. бізнес-коледжу Олегом Володимировичем Кукліним / записала Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 26 січ. (№ 4). – С. 10.

122. Віргуш, Н. Його покликання – наповнювати це життя світлом : [про Г. Г. Блонського, колиш. директора Черкас. політехн. технікуму] / Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2017. – 22 берез. (№ 12). – С. 5.

* * *

123. Відгомін : імідж Черкас. нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького в інформ. просторі : [прес-моніторинг зб.]. № 15 / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; [уклад. О. М. Абразумова, Л. Г. Лисиця ; наук. ред. Г. М. Голиш]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ, 2016. – 91 с. – Містить бібліогр. – Ім. покажч.: с. 85–89.

124. Іван Франко в працях науковців Черкащини : бібліогр. покажч. : до 160-річчя від дня народж. / Комун. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Т. Шевченка» Черкас. облради ; [упоряд. І. Ф. Осауленко, Н. В. Адешелідзе ; вступ. ст. В. Поліщука]. – Черкаси : ОУНБ, 2016. – 33 с. – Ім. покажч.: с. 29–31.

125. Іщенко Микола Павлович : доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України : до 70-річчя від дня народж. та 45-річчя наук.-дослід. діяльності : біобібліогр. покажч. / Черкас.

нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; [уклад. Т. І. Іщенко та ін. ; наук. ред. М. І. Михальченко]. – Черкаси : Бізнес-інновац. центр ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 114 с.

М. П. Іщенко – професор кафедри держ. управління і соц.-політ. наук Черкас. нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького.

126. Новак, А. Юрій Присяжнюк досліджує самотнню шляхетність селян : [про Ю. Присяжнюка, д-ра іст. наук, професора ЧНУ ім. Богдана Хмельницького] / Анна Новак // Черкас. край. – 2017. – 29 берез. (№ 13). – С. 8.

127. Нікітенко, Л. Ступінь визнання і вдячності : В. Ющенко став почесним професором Черкаського ун-ту / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2017. – 22 лют. (№ 23). – С. 2.

80 років від дня народження педагога-новатора Олександра Захаренка

128. Шамрай, О. Г. Олександр Антонович Захаренко : присвяч. пам'яті О. А. Захаренка / Олександр Шамрай, Олександр Гончарик. – Черкаси : Вертикаль, 2012. – 94 с. : іл. – (Серія «Видатні особистості Кам'янщини»). – Бібліогр.: с. 93.

129. Кулик, Н. Слід на Землі : 2 лютого виповнилося 80 років із дня народження видатного педагога-новатора, творця інноваційної пед. системи та власної авторської школи, нар. вчителя Олександра Захаренка / Наталія Кулик // Освіта України. – 2017. – 13 лют. (№ 5). – С. 14–15.

130. Черкаський учитель зі світовим ім'ям : [до 80-річчя О. А. Захаренка, нар. вчителя СРСП, колиш. директора Сахнів. серед. шк. Корсунь-Шевченків. р-ну] // Нова Доба. – 2017. – 9 лют. (№ 6). – С. 6.

131. Азбука педагогічних істин Олександра Захаренка : [відзначення 80-річчя О. А. Захаренка, колиш. директора Сахнів. серед. шк., с. Сахнівка Корсунь-Шевченків. р-н] // Черкас. край. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 1, 7.

132. Нікітенко, Л. Педагогічна спадщина : освітянські ідеї Олександра Захаренка впроваджують у навчальних закладах Польщі, Словаччини, США,

Болгарії, Литви : [на фасаді корпусу ЧНУ ім. Б. Хмельницького відкрито меморіальну стелу О. Захаренку] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2017. – 7 лют. (№ 16). – С. 3.

133. Той, хто випередив час : [вшанування О. Захаренка на Черкащині] // Освіта України. – 2017. – 13 лют. (№ 5). – С. 15.

* * *

134. Спокою в житті не знав : кн.-спогад про освітянина В. Клименка / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького [та ін.] ; [авт.-упоряд. Г. М. Голиш, А. Ю. Логінов ; під заг. ред. Г. М. Голиша]. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 239 с., [16] с. іл. – (Серія «Подвижники освіти Шевченкового краю» ; вип. 3). – Містить бібліогр. – Ім. покажч.: с. 226–231. – Геогр. покажч.: с. 232–234.

Про В. Ф. Клименка (1926–1997), колишнього очільника Золотоніс. район. відділу освіти.

Діячі освіти і науки, імена яких пов'язані з краєм

135. Бравада, О. У ХІХ столітті в Китаї встановили прижиттєвий пам'ятник лікарю з Черкащини : [Й. Войцехівський, лікар, уродженець с. Іванівка Уман. р-ну] / Олександр Бравада // Вечірні Черкаси. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 17.

136. Звенигора, Я. Від вояка УНР – до американського професора-ентомолога... : [про М. Г. Гайдака, який проживав на Чигиринщині і в м. Черкаси] / Ярослав Звенигора // Вечірні Черкаси. – 2017. – 18 січ. (№ 3). – С. 15.

137. Щербатюк, О. Ілько Корунець викладає в 95 років : [про І. В. Корунця, професора Нац. лінгвіст. ун-ту, уродженця с. Семенівка Лисян. р-ну] // Сім днів Черкаси. – 2017. – 29 берез. (№ 13). – С. 18.

138. До 60-річчя В. П. Руденка : [В. П. Руденко – д-р геогр. наук, професор, декан геогр. ф-ту Чернівець. нац. ун-ту ім. Юрія Федьковича, уродженець с. Конельська Попівка Жашків. р-ну] // Укр. геогр. журн. – 2016. – № 4. – С. 67.

139. Калиновська, Т. «Ваш найпокірніший слуга Платон Симиренко» : [родина Яхненка і Симиренко і Т. Шевченко] / Тетяна

Калиновська // Наука і культура. Україна : [щорічник]. – Київ, 2015. – Вип. 36. – С. 90–103.

140. Чмихало, І. Місцеві краєзнавці – серед авторів книги, яка вийде в США : [М. Приліпко, В. Гарнага, Н. Рева, краєзнавці Чорнобаївщини – автори кн. про О. Н. Соколовського, вченого-грунтознавця, уродженця с. Велика Бурімка Чорнобаїв. р-ну] / Інна Чмихало // Нова Доба. – 2017. – 23 лют. (№ 8). – С. 4.

КУЛЬТУРА

141. Леоніду Туменку – 70 : [черкас. журналіст, громад. діяч] // Вечірні Черкаси. – 2017. – 15 лют. (№ 7). – С. 4.

142. Пішов у вічність : на 71 році життя зупинилося серце відомого черкаського журналіста Леоніда Туменка // Акцент. – 2017. – 15 марта (№ 11). – С. 2.

143. Андрійченко, В. Газети «Світлий шлях» – 85! : [Чорнобаїв. район. газ.] / Валентина Андрійченко // Черкас. край. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 2.

144. Роговська, Т. Михайло Калініченко : «Три речі роблять людину щасливою – віра, свобода й любов!» : директор філії ПАТ «НСТУ» «Черкаська регіональна дирекція» відзначив 60-річний ювілей : [про М. М. Калініченка, директора, донедавна, телерадіокомпанії «Рось»] / Тетяна Роговська // Вечірні Черкаси. – 2017. – 8 лют. (№ 6). – С. 4.

145. Безпалова, О. Михайло Калініченко : «Я навчився любити людей» : [про М. М. Калініченка, директора філії ПАТ «НСТУ» «Черкаська регіональна дирекція», донедавна телерадіокомпанія «Рось»] / Олеся Безпалова // Нова Доба. – 2017. – 2 лют. (№ 5). – С. 9.

146. Таран, К. Катерина Таран : «Мрії неодмінно збуваються, варто лиш захотіти» : бесіда з черкас. журналісткою Катериною Таран / записала Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 5 січ. (№ 1). – С. 10.

* * *

147. Лесь, М. Звенигородські бібліотекарі не чекають вказівок «згори» : [Центр. район. б-ка ім. Юхима Кримського видала настіл.

календар до 100-річчя Вільного Козацтва на Звенигородщині] / Марина Лесь // Черкас. край. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 10.

148. У Черкасах стартував літпроект «Чернетка» : [1 Міжнар. літ. проект «Чернетка» у Черкас. обл. б-ці для юнацтва ім. В. Симоненка] // Нова Доба. – 2017. – 2 берез. (№ 9). – С. 7.

* * *

149. Калиновська, Т. Музейну колекцію надійно зберігають : [історія та сьогодення Черкас. обл. краєзнав. музею] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2017. – 15 лют. (№ 4). – С. 1, 8.

150. Воронцова, Т. «Український світ» від Канівської ГАЕС активісти захищали... «Рушником Національної єдності» : [презентація «Рушника Національної єдності» в Черкас. худож. музеї 9 берез. 2017 р.] / Тетяна Воронцова // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 15 берез. (№ 11). – С. 9.

151. Літературно-меморіальний музей відзначив 80-річчя : [Кам'ян. літературно-меморіал. музей О. С. Пушкіна і П. І. Чайковського] // Нова Доба. – 2017. – 16 лют. (№ 7). – С. 4.

152. Подобєд, О. Яблучний Мліїв : мемор. музей родини Симиренків / Олена Подобєд // Історія України. – 2017. – № 5. – С. 4.

153. Балякіна, Т. У Холодний Яр за емоціями і смаколиками : [про музейно-етнограф. комплекс «Дикий Хутір» поблизу хутора Буда Чигирин. р-ну] / Тетяна Балякіна // Сім днів Черкаси. – 2017. – 1 лют. (№ 5). – С. 17.

МИСТЕЦТВО. ЧЕРКАЩИНА У ТВОРАХ МИСТЕЦТВА

154. Сувенір, оберіг, іграшка : у Черкасах представили виставку рукотворних ляльок // Нова Доба. – 2017. – 2 берез. (№ 9). – С. 6.

155. Балякіна, Т. Лялька надихає та рятує : [вист. лялькотанки В. Мірошник, майстрині, жительки селища Драбів] / Тетяна Балякіна // Нова Доба. – 2017. – 12 січ. (№ 2). – С. 8.

156. Зінченко, О. Майстрині-вишивальниці клубу «Дивина» долучились до створення каталогу «Рушники Шевченкового краю» :

[про вишивальниць клубу «Дивина», м. Сміла] / Олеся Зінченко // Нова Доба. – 2017. – 23 берез. (№ 12). – С. 10.

* * *

157. Моренко, Л. Ювілей художника відзначили персональною виставкою : [до 70-річчя художника О. Ворони, жителя м. Корсунь-Шевченківський] / Людмила Моренко // Нова Доба. – 2017. – 26 січ. (№ 4). – С. 4.

158. Саєнко, Р. Довга дорога додому : [спогади худож. Руслана Саєнка, жителя с. Водяники Звенигород. р-ну] / Руслан Саєнко // Наука і культура. Україна : [щорічник]. – Київ, 2015. – Вип. 36. – С. 490–497.

* * *

159. Соколовська, Л. Черкаському хору – 60, і він гастролюватиме Україною / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2017. – 15 лют. (№ 4). – С. 7.

160. Зінченко, О. Діамантовий ювілей Черкаського хору : [історія та сьогодення, 1957–2017 рр.] / Олеся Зінченко // Нова Доба. – 2017. – 16 лют. (№ 7). – С. 6.

161. Кирей, Р. Зерно визнають за колосом, а Черкаський хор – за голосом / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2017. – 23 лют. (№ 35). – С. 8.

162. Соколовська, Л. Зерно визнають за колосом, а Черкаський хор – по голосу : [діяльність Черкас. нар. хору] / Лариса Соколовська, Лідія Лісова // Голос України. – 2017. – 25 берез. (№ 55). – С. 10.

163. Зінченко, О. Черкаський симфонічний оркестр святкує 25-річчя / Олеся Зінченко // Нова Доба. – 2017. – 23 берез. (№ 12). – С. 6.

* * *

164. У Черкасах знімали кілька відомих фільмів : [фільми ХХ ст., у яких можна побачити м. Черкаси] // Нова Молодь Черкащини. – 2017. – 25 січ. (№ 4). – С. 7.

165. Кравець, С. На екрани виходить канадське кіно про село на Черкащині у 1930-их роках : [фільм «Гірки жнива» про Голодомор 1932–1933 рр. на Черкащині] / Світлана Кравець // Акцент. – 2017. – 22 фебр. (№ 8). – С. 12.

Діячі культури і мистецтва, імена яких пов'язані з краєм

166. Юхно, Б. Пригоди знаменитостей на Черкащині : [І. Козловський, Ю. Нікулін, Л. Зикіна, В. Мессінг, А. Пугачова] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 18 янв. (№ 3). – С. 12.

167. Олег Вінник : щастя багато не буває : [про О. Вінника, співака, уродженця с. Вербівка Кам'ян. р-ну] // Земля батьків. – 2016. – Груд. (№ 66). – С. 7.

168. Кравець, А. У тому, що Кіровоград став Кропивницьким, – велика заслуга... уманчанина : [про І. Казнадія, театр. режисера, уродженця с. Рогова Уман. р-ну] / Андрій Кравець // Вечірні Черкаси. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 17.

169. Позняк-Хоменко, Н. Раїса Кириченко : доля козачки / Наталка Позняк-Хоменко // Газета для жінок. – 2017. – 26 січ. (№ 4). – С. 1, 14.

170. Пересунько, Т. «Якби пісня була державою, то Україна посіла би перше місце поміж народами» : капела Олександра Кошиця дала майже тисячу концертів у 18 країнах / Тіна Пересунько // Країна. – 2017. – № 3. – С. 46–50.

171. Кравець, А. Дружина «Тарапуньки» не залишалася «в тіні» знаменитого актора : [про О. Кусенко, актрису, уродженку м. Канів] / Андрій Кравець // Вечірні Черкаси. – 2017. – 18 січ. (№ 3). – С. 15.

172. Сашко Лірник хоче відродити передачу «Казки дідуся Панаса» : [актор-казкар С. Лірник (О. Власюк), уродженець м. Умань] // Черкас. край. – 2017. – 1 берез. (№ 9). – С. 20.

173. Кравець, А. Юрій Нікулін любив відпочивати... в Каневі / Андрій Кравець // Вечірні Черкаси. – 2017. – 18 січ. (№ 3). – С. 15.

174. Бравада, О. Для Наталії Ужвій сцена у Золотоноші відкрила шлях до акторських вершин / Олександр Бравада // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 6.

175. Пароваткіна, Г. Тетяна Яблонська : життя у роздвоєнні : [Т. Яблонська – худож., проживала у м. Канів] / Ганна Пароваткіна // Дзеркало тижня. – 2017. – 25 лют.-3 берез. (№ 7). – С. 14.

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТТЯ. КРАЙ В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ

176. Солодар, О. І. З пам'яті народної : (матеріали фольклор.-етногр. експедицій) / Олександр Солодар. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 413 с. : іл. – (Невідома Чигиринщина). – Бібліогр.: с. 410–412.

Матеріали фольклорно-етнографічних експедицій у Чигирин. р-ні. Приказки, загадки, легенди і перекази, пісні, історичні думи, замовляння.

177. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [Н. Махно та Г. Кузьменко, черниця Красного монастиря] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

178. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [Ф. Ліст та К. Вітгейнштейн, уродженка м. Монастирища] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

179. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [генерал Г. Манергейм та Є. Шувалова, дружина графа Шувалова, власника маєтку у м. Тальне] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

180. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [І. Мечников та О. Білокопитова] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

181. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [М. Старицький та С. Лисенко] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

182. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [О. Пушкін та С. Потоцька] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

183. Юхно, Б. Любовні легенди Черкащини : [І Котляревський та його кохана Наталка з-під Золотоноші] / Борис Юхно // Акцент. – 2017. – 8 февр. (№ 6). – С. 12.

* * *

184. Ткаченко, В. Черкаські письменники – виняткові : бесіда з головою Черкас. обл. орг. Нац. спілки письменників України Володимиром Ткаченком / записала Олеся Зінченко // Нова Доба. – 2017. – 2 берез. (№ 9). – С. 7.

185. Поліщук, В. На Черкащині визначено лауреатів : [літ. премія ім. М. Масла – Д. Іванов (Чернігів) : та В. Коваленко за кн.

«Приворот-зілля» ; премія ім. О. Влизька – М. Слабошпицького за кн. «Велика війна 2014» / Володимир Поліщук // Літ. Україна. – 2017. – 2 берез. (№ 9). – С. 3.

186. Марченко, В. Життя як дзвін, життя як пісня : [про вручення літератур. премії ім. Михайла Масла у с. Ковалівка Драбів. р-ну черкас. письменниці В. Коваленко] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2017. – 22 лют. (№ 8). – С. 11.

187. До зими всього три хвилини : (зб. молодієї поезії) / Канів. молодіж. творча студія «Зорянка.com» ; упоряд. І. Буц. – Канів : Канів. Прес-Група, 2014. – 82 с. : іл.

Збірка поезій молодих поетів Канівщини.

188. Корчинська, С. Руськополянська «Провесінь» – це надія ! : [літ. об-ня «Провесінь» с. Руська Поляна Черкас. р-ну] / Світлана Корчинська // Літ. Україна. – 2017. – 19 січ. (№ 3). – С. 15.

* * *

189. Еременко, В. Главный герой – правда : [об А. Апалькове – редакторе журн. «Склянка часу», проживающем в г. Каневе] / Владимир Еременко // Радуга. – 2016. – № 11/12. – С. 232–235.

190. Бувечич, Е. И. Две души = Две душе : [поезія] : пер. с рус. / Елена Бувечич. – Белград : Граматик, 2016. – 61 с.

Автор – жителька м. Черкаси.

191. Бистрова-Дробот, Л. Д. Цвіт душі моєї : (лірич. сповідь) : поезії / Людмила Бистрова-Дробот. – Корсунь-Шевченківський : В. М. Гавришенко, 2016. – 205 с., [32] с. іл.

Автор – жителька м. Корсунь-Шевченківський. Автобіографія – с. 200–205.

192. Новий скарб української літератури : письменник із Черкащини Назарій Вівчарик став лауреатом конкурсу імені Г. Тютюнника : [Н. Вівчарик, житель м. Сміла] // Акцент. – 2017. – 15 марта (№ 11). – С. 6.

193. Григорович, А. Про каштан у посилці, тата-фізика й нелюбов до точних наук : бесіда з черкас. дит. письменницею Анною Григорович / записала Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 2 берез. (№ 9). – С. 10.

194. Служіння правді – над усе : Василь Захарченко : біобібліогр. покажч. / КЗ «ОУНБ ім. Т. Шевченка» ЧОР ; [упоряд. Н. В. Адешелідзе, Л. Т. Демченко ; авт. нарису М. Слабошпицький ; наук. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси : [б.в.], 2016. – 55 с. – (Серія «Черкащини славетні імена»). – Алф. покажч.: с. 50. – Ім. покажч.: с. 51–52.

195. Калько, М. І. Лезо коси : поет. дискурси / Микола Калько ; [передм. В. Пахаренка]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 235 с.

Автор – житель м. Черкаси.

196. Касьян, Т. К. Я творю, И я – творенье : [поезія] / Татьяна Касьян. – [Б. м.] : Пресс-Информ, 2012. – 21 с. : іл.

197. Нікітенко, Л. Скриня на «Фейсбуці» : у старій хаті письменниці В. Коваленко живе укр. душа / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2017. – 21 лют. (№ 22). – С. 11.

198. Коваленко, І. В. Три крапки... : [поезії] / Ігор Коваленко ; [передм. С. Пантюка]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2015. – 70 с.

Автор – житель м. Сміла. Про нього – 4-а с. обкл.

199. Колесник, Л. Ляльку назвали Свобода / Лідія Колесник ; [вступ. слово Д. Чередниченка, І. Бондаря]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2008. – 55 с. : іл.

200. Король, Г. Спів душі : [поезії] / Григорій Король. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2009. – 142 с.

Автор – житель м. Черкаси.

201. Павленко, М. С. Марина Павленко про Павла Тичину, Надію Суровцову, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ірину Жиленко : [оповідання для мол. та серед. шк. віку] / Марина Павленко ; [худож. Т. Єгорова]. – Київ : УкрНДІСВД, 2016. – 117, [1] с. : іл. – (Життя видатних дітей).

202. Стрижиус, В. В. Поезії / Василь Стрижиус. – Київ : НУБіП України, 2016. – 366 с.

Автор – поет, завідувач музею-садиби В. Чорновола у с. Вільховець Звенигород. р-ну. Збірка містить багато поезій, присвячених Черкащині.

203. Калініченко, М. Гімн Черкаській ОДТРК ; Свята Умань : [поезії] / Михайло Калініченко // Калініченко М. Праведності ген : [поезії]. – Канів, 2010. – С. 98–99, 150–151.

204. Калько, М. Гімн ЧНУ імені Богдана Хмельницького // Калько М. І. Лезо коси : поет. дискурси. – Черкаси, 2013. – С. 115.

205. Рогожа, В. Д. Запороги : трилогія [Ч. 2. Богдан Хмельницький] / Віталій Рогожа. – Київ : Самміт-Книга, 2015. – 564 с. : іл.

206. Яріш, Я. Судний день : роман / Ярослав Яріш. – Харків : Факт, 2016. – 298 с.

Роман про Коліївщину. Події роману відбуваються на Черкащині.

Письменники, імена яких пов'язані з краєм

207. Голиш, Г. Шлях Юхима Гедзя до Голгофи : [про Ю. Гедзя, письменника, уродженця м. Золотоноша] / Григорій Голиш // Нова Доба. – 2017. – 30 берез. (№ 13). – С. 9.

208. Поліщук, В. «... Такі особи одиницями лічаться...» : подвижник-енциклопедист Василь Доманицький / Володимир Поліщук // Наука і культура. Україна : [щорічник]. – Київ, 2015. – Вип. 36. – С. 291–302.

209. У ЧНУ відзначили 140 років з дня народження Василя Доманицького // Нова Доба. – 2017. – 30 берез. (№ 13). – С. 9.

210. Гандзій, О. «Це якась ахінея, яку невідомо чому назвали українською драмою» : Василь Доманицький допомагав селянам розучувати театральні ролі в полі / Олександр Гандзій // Газета по-українськи. – 2017. – 24 берез. (№ 24). – С. 13.

211. Костюк, Н. В історії розвитку кобзарства початку ХХ століття у Михайла Олександровича Домонтовича (справжнє прізвище – Злобінцев) – особливе місце... : [поет, уродженець м. Золотоноша] / Наталія Костюк // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 6.

212. Поліщук, В. Т. «Печаль огортає душу...» : до 75-річчя Данила Кононенка : [письменника, уродженця с. Ребедайлівка Кам'ян. р-ну] / Володимир Поліщук // Нова Доба. – 2017. – 12 січ. (№ 2). – С. 9.

213. Мироненко-Вишинська, К. С. Ви в очі правди зазирніть : зб. віршів : [до 70-річчя від дня народж.] / Катерина Мироненко-Вишинська ; [передм. М. Мамченка, Л. Кухар]. – Київ : КИТ, 2016. – 263 с.

214. Лаврик, О. В. Дивацтва українського класика І. Нечуя-Левицького // 1000 цікавих фактів про Україну / О. В. Лаврик. – Харків, 2015. – С. 45–46.

215. Кравець, С. Олелько Островський : співець козаччини і козак УНР : [письменник, уродженець м. Золотоноша] / Світлана Кравець // Козац. край. – 2017. – 18 січ. (№ 1). – Спецвип. – С. 7.

216. Проблема, яку нарешті слід вирішити : лист-клопотання про перепоховання праху укр. письменника Т. Осьмачки зі США до України // Літ. Україна. – 2017. – 16 лют. (№ 7). – С. 2, 13.

217. Старицький, М. П. На прю! : вибране / Михайло Старицький ; [упоряд. В. Т. Поліщук]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2016. – 379 с.

218. Острів Надії : листування Надії Суровцової та Ярослава Дашкевича // Наука і культура. Україна : [щорічник]. Вип. 36. – Київ, 2015. – С. 352–431.

Тарас Шевченко

219. Лазоренко, С. Цікаві факти про Тараса Шевченка / Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 7 берез. (№ 10). – С. 16–17.

220. Лазоренко, С. Найбільше кохання : [про кохання Т. Г. Шевченка і Л. Полусмак] / Світлана Лазоренко // Нова Доба. – 2017. – 7 берез. (№ 10). – С. 16–17.

221. Сидоренко, Т. Щастя Лукеркою назвалось... : останнє кохання Тараса Шевченка / Тетяна Сидоренко // Україна молода. – 2017. – 10-11 берез. (№ 31). – С. 14.

222. Білокінь, О. Шевченківський березень на Тарасовій горі : [Канів, 2017] / Ольга Білокінь, Лариса Миколенко // Слово Просвіти. – 2017. – 16-22 берез. (№ 11). – С. 1, 3.

223. «Тут Шевченків дух і пахощі України» : [записи відвідувачів «Тарасової світлиці»] / Шевченків. нац. заповідник ; [уклад. Р. В. Танана]. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 79 с., [8] с. іл.

224. Добром зігріте серце : [присвяч. 180-річчю від дня народж. В. С. Гнилосирова] / Шевченків. нац. заповідник, Ін-т рукоп. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського ; [авт.-упоряд. Р. В. Танана та ін.]. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 231 с. : іл. – Містить бібліогр.

Про Василя Степановича Гнилосирова (1836–1900) – педагога, письменника, громадського діяча, літописця і хранителя могили Т. Шевченка у Каневі.

225. Юхно, Б. Золотий на білому : [пам'ятники Т. Г. Шевченку на Черкащині] / Борис Юхно // Сім днів Черкаси. – 2017. – 8 берез. (№ 10). – С. 19.

226. Історична Шевченкіана : бібліогр. покажч. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.] ; [упоряд. Н. Вощевська та ін. ; наук. ред. Г. Боряк]. – Київ : Ін-т історії України, 2016. – 575 с.

Черкащина – див. геогр. покажч. – с. 556–562.

Василь Симоненко

227. Іванов, М. Некалендарний поет Василь Симоненко / Микола Іванов // Літ. Україна. – 2017. – 26 січ. (№ 4). – С. 5, 12.

228. Дробний, І. Зустріч із Василем Симоненком / Іван Дробний // Літ. Україна. – 2016. – 29 груд. (№ 50). – С. 3.

Зміст

Область в цілому. Населені пункти області.....	3
Краєзнавство. Пам'ятки історії та культури.....	4
Археологія. Етнографія.....	5
Історія.....	6
Черкащина в період Української революції 1917–1921 рр.....	6
Історія міст і сіл Черкащини.....	8
Громадсько-політичні, історичні та військові діячі, імена яких пов'язані з краєм.....	11
Природа. Екологія.....	12
Економіка області. Промисловість.....	13
Сільське господарство.....	13
Охорона здоров'я.....	14
Фізична культура і спорт.....	15
Державна влада і управління.....	15
Участь черкащан в АТО.....	16
Релігія.....	17
Наука. Освіта.....	17
80 років від дня народження педагога-новатора Олександра Захаренка.....	19
Діячі освіти і науки, імена яких пов'язані з краєм.....	20
Культура.....	21
Мистецтво. Черкащина у творах мистецтва.....	22
Діячі культури і мистецтва, імена яких пов'язані з краєм.....	24
Літературне життя. Край в літературних творах.....	25
Письменники, імена яких пов'язані з краєм.....	28
Тарас Шевченко.....	29
Василь Симоненко.....	30

Укладач:

Відповідальна за випуск:

Редактор:

Комп'ютерний набір:

Л. Т. Демченко

Л. П. Капкаєва

В. К. Величко

Л. Я. Радиш

